

İŞÇİNİN SESİ

ÇEK-AL

Türkiye'nin
gereksinimi partidir!

Gelecek onun için
savaşlarındır!

Yıl:18, Sayı:435, Aralık 1995

İGD 1976'da kuruldu. 1996'nın ilk günü 20.kuruluş yıldönümünü kutlayacağımız İGD, yeniden gençlik hareketinin, gençlik örgütlenmesinin içinde, aktif olarak yerini aldı.

6 Ocak 1986'da yayınlanan 297.sayımız ve 20 Ocak 1986'da yayınlanan 298.sayılarımızda, Gençlik Eki'nde, Çek-Al olarak yayınladığımız, çoğunluğu yıllarca İGD'de çalışmış yoldaşların katıldığı açıkoturumu, İGD'nin gençlik hareketine yeniden merhaba dediği şu günlerde, tekrar yayınlamayı uygun gördük. Amaç bugün de aynı, İGD'nin yaptığı çalışmaları değerlendirmek, çalışmaların doğru ve eleştirilecek yönlerinin nereden kaynaklandığını vurgulamak ve genel olarak gençlik hareketine ışık tutacak sonuçlara varmaktır.

İGD ve gençlik örgütlenmesi

- 1 -

Hüseyin Demir: Yoldaşlar, 1985 Gençlik Yılı'ydı. 1986 Türkiye'de gençlik hareketinin, gençlik örgütlenmesinin yükseleceği bir yıl olacak.

Bu söyleşi toplantısının amacı, 10. kuruluş yıldönümünde İlerici Gençler Derneği'nin (İGD) 1980 darbesine kadar yaptığı çalışmalarını değerlendirmek, bu çalışmaların doğru ve eleştirilecek yönlerini ortaya koymak, eleştirilecek yönlerinin nereden kaynaklandığını vurgulamak ve genel olarak gençlik hareketine ışık tutacak sonuçlara varmaktır.

Toplantıda yoldaşlarımızdan, hem İGD içinde çalıştıkları alanla ilgili somut gözlemlerini, deneyimlerini aktarmalarını, hem de İGD çalışmasında ortaya çıkan pratik sorunlara yol açan ideolojik, siyasal nedenlere değinmelerini istiyoruz.

Aramızda, İGD'nin çalışmalarını, biri sendikal alandan, biri de bir başka gençlik örgütü içinden gözlemiş iki yoldaşımız da var. Verimli

bir tartışma olacağını umuyoruz.

Nurten Keskin: Ben hem çalıştığım alanla hem de genel olarak İGD'nin tutumuyla ilgili birşeyler söylemek istiyorum.

İGD, genel olarak partinin oportünist siyasetinden farklı bir siyaset izlemiyordu. Ama gençliğin militan bir yapı taşıması nedeniyle, özellikle tabanın daha etkili olabildiği yerlerde daha militan bir çalışma içine girebildi. Bu etkinin görülmediği yerlerde ise daha pasif bir durumu oldu.

Benim, kendi çalıştığım bölgeyle ilgili acı gözlemlerim var. İnsanlar, devrimci durumun yaşandığı bir ülkede militan eylem istiyordu. Aktif olarak iş yapmak, eylemlerin içinde yer almak istiyordu. Bu istek yönlendirilmediği gibi bu tür istekler sol bulunuyordu. Militan savaşım isteyen gençlik çarçur edildi, törpüledi.

Ankara'da ise İGD örgütlenmesinin genel yapısına oranla daha militan bir çalışma vardı.

Bence bu fark izlenen siyasetin değişik olmasından değil, Ankara'daki İGD tabanından kaynaklanıyordu.

Deniz Gür: Yoldaşın dediği gibi, ne kadar iyi niyetli bakarsak bakalım, TKP'nin oportünist siyasetinin İGD'de yarattığı olumsuzlukları görmemek mümkün değil. Ancak yer yer farklı tutumlar ortaya çıkabiliyordu.

Ankara İGD'yi daha militan olarak niteledi yoldaş. Daha farklıydı gerçekten. Örneğin Ankara'da komisyonlar düzeyinde yaptığımız toplantılarda, barışçıl geçiş, eylem birliği, anti-Maocu ilke vb. konularda canlı tartışmalar olabilişti.

Bir de Ankara'yla İstanbul'un -diğer bölgeleri pek fazla bilmiyorum- önemli bir farkı olarak gördüğüm bir noktaya değinmek istiyorum. İGD genel olarak, üniversitelerde varolan derneklerin dışında, buralarda barınmadığı için ayrı dernekler oluşturmaya gidiyordu. İlerici şunlar

derneği, ilerici bunlar derneği gibi. Biz Ankara'da bu dernekler içinde kalabilmeyi, bu derneklerin demokratik mücadelesi içinde yer alabilmeyi, bazı derneklere, örneğin Tip-Der'de yönetimde olabilmeyi başarabilmiştik. Ama bunlar İGD merkezinin siyasetiyle belli anlamda çatışarak, onun dışında kalarak başarmıştı.

Feride Çelik: Yoldaşların, İGD'nin genel siyasetinin doğrultusu konusundaki düşünceleri çok doğru. Gerçekten, özellikle partinin siyaseti sağa kaydıkdan sonra İGD, İstanbul'da olsun, Ankara'da olsun, üyelerine CHP'yi umut olarak gösteriyordu. Bu CHP kuyrukçusu tutum pasifizmi getiriyordu.

Bir başka değinmek istediğim nokta İGD'deki "legal eylem" anlayışıdır. Örneğin afişlemeye çıkılırken eylemin legal bir eylem olduğu vb. anlatılıyordu. Sonra insanlar yakalanınca, -Savaş Yolu afişinde böyle olmuştu- legaldi, yakalanmayacaktı deniyordu.

Ayrıca birçok yerde Maoculara karşı mücadele faşistlere karşı mücadeleden daha çok öne çıktı. Birçok mahallede böyleydi. Örneğin İstanbul Hisarüstü'nde. Faşistlerle pek fazla dalaşmıyorduk ama Maocular oraya geldiğinde ciddi kavgalar çıkabiliyordu. Faşistler ise bir mahalleyi alıp götürdükleri halde onlarla çatışma söz konusu olmuyordu. Daha sonra Ankara'da daha farklı bir durum oldu ve İGD'ye çok saygınlık kazandırdı.

İGD'nin daha güçlü bir gençlik hareketi yaratma olanağı vardı. Ama tam o bunu yapabilir duruma geliyordu ki parti sağa kaydı ve partiden yayılan oportünizm bunu engelledi.

Muzaffer İstanbullu: Ben önce, İGD hareketi hangi ihtiyaçlara cevap vermek üzere çıktı sorusuna yanıt arayarak başlamak istiyorum.

O yıllarda, Portekiz'deki gelişmelerin, en başta da Vietnam devriminin etkisinin Afrika'da, Latin Amerika'da vb. yarattığı olumlu etkiler vardı. Türkiye'de ise 12 Mart döneminin ardından, işçi sınıfının ve gençliğin militan eylemleri yeniden yükselmeye başlamıştı. O dönemde işçi sınıfı olmadan, partisi olmadan devrim olmaz düşüncesi kafalara yerleşmeye başlamıştı.

Önce TSİP kuruldu ve ona bağlı olarak GSB hareketi ortaya çıktı. GSB, çok dar bir anlayışla kurulduğu ve örgütlendiği için Türkiye çapında gençlik yığınlarını kucaklayacak bir gençlik hareketi olamazdı ve olamadı.

Aynı dönemde kendisini eski Dev-Genç'in devamı olarak, THKP-C'nin devamı olarak gösteren bir Dev-Genç örgütlenmesi vardı. Ama bu eski Dev-Genç'in yerini tutmuyordu ve ortaya Kurtuluş gibi bir grup, Akdeniz ve Karadeniz Dev-Genç ayrılması gibi olaylar çıkıyordu ve gençlik alanında boşluklar olduğunu gösteriyordu.

Derken TİP kuruldu ve TSİP'in dolduramadığı boşluğu doldurmaya çalıştı. Ona bağlı olarak yeni bir gençlik örgütlenmesine gidilmek istendi. Sonradan İGD'nin kurucuları arasında yer alacak kişilerle birlikte İleri gazetesi çıkarılacaktı ki anlaşmazlık çıktı.

O dönemde, 1973 atılımının da etkisiyle parti, yani TKP, yığınlar tarafından ilgi duyulur ve aranır duruma gelmişti.

Gençlik hareketindeki boşluğu doldurmak ve bunu yeni bir platformda başarmak istemi vardı. İleri gazetesinden kopan TKP yanlısı gençler Kasım 1975'te İleri Yurtsever Gençlik gazetesini çıkarmaya başladılar. İleri Yurtsever Gençlik "barış, demokrasi ve toplumsal ilerleme" sloganlarıyla ortaya çıktı.

Ben İleri Yurtsever Gençlik gazetesine ilk sayılarından itibaren katıldım. Çağaloğlu'nda küçük bir binası vardı. Başlarda pek bir yankı uyandırmamıştı. Ancak, özellikle sendikalarla,

işçilerle işbirliği yaparak giderek etkisini duyurmayı başardı. İGD'nin, bundan böyle de gençlik hareketinin dört elle sarılması, sahip çıkması, hiç bırakmaması gereken en önemli yanı, en büyük katkısı "yolumuz işçi sınıfının yoludur" anlayışını temel almasıdır. 1970 öncesinde gençlik örgütüne parti misyonu yüklemek ya da gençlik partisi yaratmak gibi düşüncelerle ortaya çıkan birçok hareket olmuştu. Onlara karşı, "yolumuz işçi sınıfının yoludur" anlayışını 1960 sonrasında ilk ortaya atan ve bu anlayışın kavgasını veren, Yürükoğlu yoldaşımızdır. 1969'da onun başını çektiği Sosyalist Gençlik Örgütü bu anlayış temelinde kurulmuştu. SGÖ sözde TİP'e paraleldi ama TİP'teki yanlış anlayışlarla da kavga içinde, TİP'e rağmen kurulmuştu. Bu kavgalar içinde SGÖ'nün merkez kadroları TKP'ye girdiler ve SGÖ gerçekte TKP paraleline geçmeye başladı. SGÖ 12 Mart'ta kapandı.

Ne ilginçtir, İGD'nin yerleştirdiği doğru anlayışı ilk koyan, savunan ve yerleştiren SGÖ'dür, onun başını çekmiş olan Yürükoğlu yoldaşımızdır. İGD bu anlayışa temel olmuştur. Bundan böyle de gençlik hareketi böyle yapılmalıdır.

İGD'ye dönersek, "yolumuz işçi sınıfının yoludur" belgisi çok doğrudur ama içi tam doldurulamamıştır. Bu belgideki anlayışın devrimle, tek yol devrimle bağlanması gerekirdi.

İleri Yurtsever Gençlik, yurtsever kavramının öne çıkarıldığını, devrimci fikirlerin daha arka planda tutulduğunu ya da yok sayıldığını görüyoruz. Öte yandan işçi sınıfının öncülüğünün devrimde öncüllük olduğu, kurtuluşunun devrimle olabileceği de yer yer söyleniyor. Diyebiliriz ki, TKP'nin III. Programı'ndaki eklektik anlayış daha baştan aynen İGD hareketine de yansımıştır. Devrimci yanlar var ama oportünizme de var.

Örneğin İleri Yurtsever Gençlik'te ulusal demokratik devrim savunulurken bir de bakıyorsun ileri demokratik devrim de savunuluyor. Kapitalizmin farklı gelişmişlik düzeylerine denk gelen iki ayrı devrim anlayışı savunuluyor. İdeoloji eklektik.

Bu tutarsız ideoloji sonucu CHP'yle işbirliğine gidildi. Ben bunu İstanbul'dan çok rahat örnekleyebilirim. Kadıköy, Beşiktaş, Gaziosmanpaşa gibi CHP ilçelerinde gençlik kolları tarafından bu belginin kullanıldığını, hatta "yolumuz işçi sınıfının yoludur" belgisinin kırmızı bezler üzerine yazılıp asıldığını gördük.

Baştan da söylediğim gibi bu doğru bir belgiydi. Ancak anlayışta devrim ayağı eksik bırakıldığından doğru bir şekilde kullanılmadı.

Ne zaman ki devrimci durum iyice yükseldi gençliğin bu duruma uygun olarak örgütlenmesi gereği -can güvenliği komiteleri vb.- önüne dayandı, gerçekten çok pasifist bir tutum izlemeye başladı.

Bunun nedenini partinin tutumuna bağlı olarak o zamanki yöneticilerin oportünistliğine bağlamak gerek. Yoksa gençliğin aktivitesi yüksekti. Bazı yerlerde kendiliğinden eylemlere de gidiliyordu. Yoldaşlar haklı olarak söylüyorlar. Ankara'da daha militan bir İGD hareketi vardı. İstanbul'da da bazı bölgelerde, örneğin Gaziosmanpaşa ve Beşiktaş'ta militan yapılar görülebiliyordu. Ama genel olarak, CHP kuyrukçusu ya da ağırlığıyla Maoculara ve diğer devrimci, sosyalist guruplara karşı bir tavır içinde olundu.

Bu militanlığın içinin boşalmasına yol açtı. İGD'lilerin militanlığı bürokratik bir militanlığa dönüştürüldü. Örneğin bir odanın toplantısı mı olacak, İGD'liler orada hazır olurdu. Bu nedenle İGD'lilere "Gurkalar" adı takılmıştı. Yani İGD, yığın çalışması, gençliğin somut sorunlarından kalkarak devrimci çalışma yürüten bir örgüt olarak düşünülmedi. Gençliğin militanlığı tamamen belli mevzilerin ya da dar örgüt çıkarlarının

korunması anlamında kullanıldı.

Dolayısıyla işçi sınıfı içinde işçi gençlikle ilgili çalışmalar boşlandı. Üniversitelerdeki çalışmalarda federal bir yapılanma, anlayışıyla çalışıldı. Hem "ilerici-yurtsever" sözü ağızlarından düşmedi, ama hem de yalnızca dar anlamda kendileri gibi düşünenerle dernek kurdular. Örneğin Tıp ve Fen fakültelerinde. Oysa üniversitelerde boşluk vardı. Devrimci durum etkisiyle hızla politize olan gençlik kesimlerini kucaklayabilirlerdi.

UDC ortaya atıldığı zaman da çok ilginç şeyler oldu. Mahallelerde "Demokrasi Komiteleri" kuruyorlardı. Ama bunların içine baktığımızda, İKD, İGD vb. üyeler tarafından oluşturulduğunu görüyorduk. Cepheye bile böyle çok dar bir anlayışla yaklaştılar.

Ayrışma dönemine de değinmek istiyorum. İGD'nin militan kesiminden, işçi sınıfıyla yakın bağları olan kesimden bizim yanimızda duranlar çok oldu. Memurlaştırılmış, "Gurkallaştırılmış" kesim menşeviklerle hareket etti.

ODTÜ olaylarından sonra bunlar, özellikle liselerde İstiklal Marşı yerine Enternasyonal'in söylenmesine karşı çıktılar. Buna İstanbul'dan örnekler verebilirim. Ulusal değerlere, milli marşa sahip çıkmak lazım dediler. Enternasyonal'i söylemenin yığını kaçıracağımı savundular.

Sonuç olarak İGD'nin işçi, öğrenci gençlik arasında ağırlığıyla, sekte ve oportünist, pasifist bir çalışma yürüttüğünü söyleyebiliriz.

Ali Gerçek: İGD'yi değerlendirirken kuşkusuz onu bir bütünün parçası olarak ele alıyoruz. Partiye egemen olan oportünist anlayış İGD'de de kendini oportünist, pasifist gençlik çalışması olarak gösterdi. Böylece bütün enerji, bütün özveri, yapılan işler son çözümlemede burjuvazinin kuyrukuna takılmaya hizmet etmiş oldu.

İGD'nin demokratik yığın örgütü olduğu söyleniyordu ama hiçbir zaman böyle olmadı. Bunun böyle olmadığına, İGD içinde İşçinin Sesi'nin görüşlerini savunmaya başladığımızda biz de yakından tanık olduk. Kitaplarımız, gazetelerimiz yasaklandı, insanlar örgütlerden atıldı. Bu, militan bir havanın olduğunu söylediğimiz yerlerde de, örneğin Ankara'da da, aynı şekilde oldu.

İGD'de, faşistlere karşı kavgayla Maoculara karşı kavganın aynı düzeyde görüldüğü, hatta zaman zaman Maoculara karşı olmanın ön plana çıkarıldığı görüşüne katılıyorum.

Ben önceleri GSB'de çalışıyordum. Sonra lise yıllarıyla birlikte İGD'li, İLD'li oldum.

Kendi yaşadıklarından örneklersem, biz okulda faşistlerle hiç kavga etmiyorduk. Maocularla çatışıyorduk. Bu zaman süresinde faşistler güçlendi ve bize saldırmaya başladılar.

Bize hakim olan psikoloji savunma psikolojisiydi. Bize her zaman provokasyona gelmeyen telkini yapıyordu. Liselerde faşistlerle kavga eden kişilere "goşist" gözüyle bakılıyordu. Faşistlere karşı savaşım vermek gerektiğini söyleyenlere "senin goşist yönlerin var, bu yönleri düzeltmen gerekir" diye eleştiri yöneltiliyordu.

Lisede devrimci akımlardan arkadaşlar vardı. Onlar devrimin zor yoluyla olacağını söylüyorlar, biz ise, kafamız pek açık olmamakla birlikte barışçı yoldan olacağını söylüyorduk. Nitekim İGD'nin baş belgisi "yolumuz işçi sınıfının yoludur" olduğu halde Tarış'te işçilerle birlikte savaşımlar İGD'liler olmadı.

Gene kendi deneyimlerimden bir örnek vereyim. Bizim okulda İGD yönetimi bize boykot kıldırıldı, boykot kırıclığı yaptırdı. Boykotun başını Maocular çekiyordu. Bize eokul müdürünün Birlik- Dayanışmacı olduğu, TÖB-DER'in iyi elemanlarından biri olduğu söylendi. Boykotu kırdıktan sonra okul müdürü Maocuların yanı sıra bize de disiplin cezası

vereceklerini, onları cezalandırırken bize ceza vermeyenin doğru olmayacağını söyledi. Ancak cezanın yıl sonunda kaldırılacağına söz verdi. Bu cezalar hiçbir zaman affedilmedi, uygulandı. Bu nedenle biz belli bir dönem üniversiteye giremedik. Bu bir yana, okullarda öğretmenlerin kişiliğinin, devrimci tutumunun ne olduğuna değil yalnızca Birlik-Dayanışmacı olup olmadığına bakılıyordu. Bu da bizi çok güç durumlarda bırakıyordu.

Liselerde, başlangıçta ileri sürülen istemler iyi istemlerdi. Ancak devrimci durum yükseldikçe geri kalmaya başladı. Örneğin öğrenci birliklerini ele geçirmek konusu. Öğrenci birliklerini aldık ama sonra ne yaptık?

Değirmek istediğim bir başka şey: İGD'ye çeşitli kesimlerden insanlar geliyordu. Ama bu çeşitli insanları bir potada eritecek ortak, devrimci bir örgüt havası İGD'de yoktu. Nitekim öğrenci kesiminden, köylerden ve işçi kesiminden gelenler, sanatla uğraşanlar arasında çeşitli sallaşmalar oluyordu. Yani İGD'ye bir küçük burjuva havası hakimdi. İGD'nin kuşku- suz Türkiye devrimci hareketine katkıları oldu ama işçi sınıfının yoluna yaraşır bir savaşkan gelenek ortaya koymadı.

Hüseyin Demir: Ben de birşeyler söylemek istiyorum. İGD kurulduğu dönemde gençlik içinde önemli bir ihtiyaç vardı. Bu da işçi sınıfıyla gençlik arasında somut bir bağın kurulmasıydı. Bu dönemde, işçi sınıfı yükselttiği eylemlerle toplumun diğer kesimleri için bir çekim merkezi oluşturuyordu. Bu çekim merkezi çevresinde toplanmaya ihtiyacı gençlik arasında da yayılmaya başlamıştı.

Daha önce kendisi işçi sınıfı partisini oluşturma, kendi içinden yetişecek kadrolarla partiyi kurma düşüncesinde olan gençlik hareketi bile 1973'ten sonra "gençliğin mücadelesi halkın mücadelesinden ayrılmaz" belgisiyle çıkmak gerektiğini hissetti. İGD bunu bir adım daha ileri götürdü ve işçi sınıfıyla gençlik arasında olması gereken bağı "yolumuz işçi sınıfının yoludur" belgisiyle vurguladı.

Bu belge, daha önce konuşan yoldaşların da vurguladığı gibi doğru bir belgidi. Ama işçi sınıfının yolu nedir, işçi sınıfının yolu nasıl çizilmişti sorusu da ele alınması gereken bir sorudur. İGD'nin bir gençlik hareketi olarak bu soruyu baştan tartışmaya getirmesi, yanıtlaması gerekir miydi, gerekmez miydi, bu ayrı bir tartışma konusudur. Ama gerek İGD'li kadroların yetişkinlik düzeyi ve gerek bu hareketi başlatmaya yönelik ilk adımları atanların aslında belli bir süre menşevik siyaset içinde, ama yığın kavgası içinde değil yalnızca siyaset içinde, menşevik siyaset içinde yoğunlaşmış kadrolar oldukları dikkate alındığında İGD hareketinin bu soruyu gündeme getirmesi ve yanıtlaması bence mümkün değildi.

İGD hareketini başlatan kadroların yığın savaşı içinde yetişmemiş olmasını -ki bunu tüm yoldaşlar için söylemiyorum- doğrudan eksiklik İGD'nin daha sonraki gelişiminde etkili bir iz bırakmıştır.

Bu eksiklik İGD yöneticilerini, derneğe toplanacak belli sayıda genç örgütlemeye gençlik örgütlenmesinin sorunlarının çözülme- nebileceği noktasında uzunca bir süre yönlen- dirdi. Uzunca bir süre dernekte toplanacak, toplandıktan sonra şakalaşacak, marş söyleyecek ya da derneğe duvar gazetesi hazırlayacak belli sayıda genci örgütlemek bu kadrolara yeterli görüldü.

Ama ne zamanki diğer gençlik hareketleri yığın çalışmasıyla on binlerce genci sokağa dökmeye başladı, İGD içinde işçi sınıfının yolundan yürümek kararlığında olan insanlar birşeyler yapma gerektiğini duydular. Bu konuda tartışmalar oldu.

İGD Genel Merkezi'nden sonra kurulan bazı

şubelerin, özellikle güneyde bizim yoldaşları- mızın başını çekerek kurduğu şubenin ve daha sonra Beşiktaş bölgesinde kurulan şubenin bu tartışmalarda belli bir etkinliği oldu. Bu tartışmalarda etkinliği olan şubeler arasında Ankara şubesi de vardı.

Bu şubelerin yayılmaya başlaması belli bir basınç yarattı. Bu şubelerde İGD Genel Merke- zi'nde hakim olan havanın dışında daha değişik bir hava oluşmaya başladı. Ben bu tartışmaların içinde olan bir kişi olarak bu değişik eğilimin, İGD Genel Merkezi'nin ortamı hissederek, ortamın ihtiyaçlarına cevap vermek üzere baştan ihtilafını benimzediği bir eğilim olmadığını söyleyebilirim. Tam tersine tabanın zorlamasıyla ortaya çıkan bir eğilimdi.

Gençlik çalışmasında, bence en çok kaçılması gereken şey "dernekçi çalışma" olarak adlan- dirilebileceğimiz çalışma tarzıdır. Hele ki, Türki- ye gibi, giderek olgunlaşmakta olan bir devrimci durumun yaşandığı bir ülkede bir derneğin kendi salonunda anma toplantıları vb. eylemler düzenlenmesi yeterli olmuyordu. Hayat sokakta gidiyordu, okulda sürüyordu, dışarda sürüyordu. Ve buralarda olmadıktan sonra etkin olunamı- yordu.

İGD üyeleri derneğe gittiklerinde başka, örneğin okulda ise bambaşka bir hava içindeydi- ler. Bu benim çok kişide gözlemlediğim birşeydir. Okulda gerilim içinde olan insanlar derneğe gittikleri anda rahatlıyorlardı. Oysa aynı rahatlığın birimlerde, mücadele alanlarında duyulması gerekirdi. Bence bunun en önemli nedenlerinden biri, gençliğin potansiyeline Türkiye koşullarında yanıt veremeyen dernekçi çalışmaydı.

Söylemek istediğim bir başka şey, İGD Merkezi'nin örgütü sıkı bir denetim altında tutmasına rağmen tabandan gelen baskılara pek fazla dayanamamasıydı. Aslında kendilerinin istediği, İlerici Yurtsever Gençlik'in ilk sayıla- rında da belirtildiği gibi, sosyalistlerin (yani TİP ve TSİP'lilerin), sosyal demokratların ve "gerçek" Atatürkçülerin oluşturduğu bir genç- lik örgütlenmesiydi. Daha sonra örneğin "gerçek Atatürkçüler" denmez oldu. Bunun yerini yalnızca "ilerici-yurtsever" kavramı aldı. İlerici-yurtsever kavramının kapsamı da şubeler arasında değişik değişik yorumlanabiliyordu. Merkez bu konuda bir sınırlama getirmiyordu. Getirdiği sınırlama yalnızca Troçkist ve Maoist sınırlamasıydı. Bunlar bile muğlak kalıyordu. Örneğin Türkiye'de tam Troçkist diyebileceği- miz bir hareket pek yoktu. İGD'lilerin Troçkist derken neyi kastettikleri duruma göre değişiy- yordu.

Tabandan gelen baskılar karşısında geri adım atmalarına bir örnek de Ankara'daki örgütlenme sırasında görüldü. Birimlerde ayrı dernekler kuruldu. Tabii bu başka akımların da ayrı dernek kurmasını getirdi. Her birimde tek derneğin olması İstanbul'da gerçekleşmedi. Ankara'da da yalnızca faşist işgalin bulunduğu okullarda gerçekleşti. Çünkü orada diğer öğren- ciler birlikte hareket etmek zorundaydılar.

İGD'nin işçi sınıfıyla bağlanma konusunda yaptıklarına baktığımızda, sendikacılarla iyi ilişkiler temelinde İGD birçok genç işçiyi derneğe üye yapabildi. Ama açıkçası, bu üyelerin İGD çalışmalarına aktif katılımı sınırlı oldu.

İGD 1. Kongre Rapor'nda, İGD'de işçi üyelerin yüzde 40,7, öğrencilerin ise 47,3 oranında olduğu belirtiliyor. Bu sayının biraz abartmalı olduğunu söyleyeceğim. Öğrenci olup da okumak için belli bir yerde çalışan insanlar -ki o zaman Türkiye'de bu yaygındı- işçi olarak gösteriliyor.

Aslında işçi ve öğrenci gençliği kaynaştırma fikri doğrudur. İGD böyle bir doğrudan yola çıktı. Ama bunun nasıl, hangi yöntemlerle sağlanacağı konusunda kafa yorulmadı. Doğru

bir fikirden yola çıkıldı ama bu fikir yaşama geçirilemedi. İGD'nin en az çalışan büroları ne yazık ki Köylü Gençlik Bürosu'yla İşçi Gençlik bürosu olmuştur.

İGD bu çalışmaya Emekçi Gençlik Bürosu'nu kurarak başlamıştı. Ancak bu büro hiçbir şey yapamadan dağıldı. Daha sonra 1977 yılında İşçi Gençlik Bürosu kuruldu. Bu büronun yaptığı eylemlere bakacak olursak şubelere gönderdiği bir bildiri ve yaptığı iki toplantıyı sayabiliriz. Bu toplantılardan birincisi 7 Kasım 1977'de İstanbul'da, ikincisi de 25-26 Şubat 1978'de Ankara'da yapıldı.

Sonuç olarak barksak, İstanbul'da İGD'nin işçi gençlik çalışması sendikalar aracılığıyla gelen işçi üyeler dışına çıkamadı. Çok geniş bir çirak kesimi, büyük bir çoğunluğuyla genç olan giyim işçilerinin çoğunluğuna rağmen sonuç bu oldu.

İstanbul'da bir Gib-Der çalışması oldu. İGD'nin orayı yeterince eğilmemesi nedeniyle sonuçsuz kaldı.

Ankara'da büyük maddi sorunlara, her türlü olanaksızlığa rağmen Çirak-Der öyle bir örgütü ki çirak deyince Çirak-Der akla geliyordu. Çirak-Der deyince de hangi yoldaşların akla ageleceği oradaki çiraklar arasında çok iyi biliniyordu. İstanbul'da böyle bir gelenek yaratılmadı.

Köylü gençlikle ilgili olarak Köylü Gençlik Bürosu ise hiçbir şey yapamadı. Benim ilk çalıştığım yer köylü gençlik alanıydı. Askere gidiş törenlerinin devrimci eyleme dönüştürül- mesi, bu törenlerde emperyalizme karşı belgile- rin atılması, vb. hep şubelerin kendilerinin el yordamıyla arayıp bulunduğu şeyler oldu.

Bir alanın örgütlenmesi için belli asgari kurallara uyabilmesi gerekir. Türkiye'de bunla- rın en önemlilerinden biri savaşkanlıktır. İGD'de bu yön ne yazık ki sürekli eksik kaldı. Bunun nedeni, o zamanki TKP yönetiminin güttüğü partinin adına layık olmayan oportünist siyase- tin İGD'ye yansımasıydı.

Bu konuda bir-iki örnek vermek istiyorum. Bunlardan biri şöyle. TKP bir zamanlar can güvenliğini sağlama komitelerinin kurulması çağrısı yapıyor. Aradan zaman geçiyor, Ahmet Muhtar Sökücü İGD'nin 2. kuruluş yıldönümü toplantısında şöyle bir saptama yapıyor: "Bugün ülkemizde yeni bir durum var. (Yeni bir durum var demesi CHP ağırlıklı hükümetin iktidara gelmesi- H.D.) İşçi sınıfımızın ve halkımızın, tüm ilerici demokratik güçlerin gittikçe artan tepkileri sonucunda MC yıkıldı. Şimdi CHP'nin ağırlıkta olduğu yeni bir hükümet işbaşında. Özellikle can güvenliği ve öğrenim özgürlüğünün sağlanacağını söylüyor- lar. Bizim hepimizin istediği budur."

İkinci vereceğim örnek İlerici Yurtsever Gençlik'in 50. sayısında başyazıda alınmıştır: "İşçi sınıfımız, emekçi halkımız, ilerici demok- ratik kuruluşlar yeni hükümetin (CHP hüküme- tinin- H.D.) faşist yuvaları dağıtma doğrultusunda atacağı ileri adımları destekleye- ceklerdir, buna inancımız tamdır."

Siyaseti böyle burjuva kuyrukçuluğuna bat- mış bir hareketin gençliğin devrimci mücadele- sinin istemlerine tam yanıt verebilmesi düşünülemezdi.

Salih Bayram: İGD'yi biçimlendiren ana etmenin TKP yönetiminin CHP kuyrukçusu tutumu olduğu çok açıktır. Yoldaşların hepsi konuya değişik açılardan yaklaştılar. Ben bu burjuva kuyrukçusu, pasifist tutumun sınıf savaşımının gerçekleriyle burun buruna olan militanı ne durumlara soktuğuna ilişkin birkaç örnek vermek istiyorum.

Bu örnekler aynı zamanda devrimci durumun yükselmesiyle İGD'nin merkezi yapısını koru- yamadığını ve korumadığını da gösteriyor. Hüseyin Demir yoldaşın da belirttiği gibi,

merkez birçok durumda nabza göre şerbet vermek zorunda kaldı, verdi. Aslında merkezi yapısını korumaması da koruyamaması da kendi oportünizminden kaynaklanıyordu.

Birinci örnek, ODTÜ'de, ünlü 9 aylık boykot döneminde ve sonrasında karşılaştığımız sorunlardır. 9 aylık boykotta kampusta faşistler vardı. ODTÜ'ye işçi olarak alınmışlardı ve okulda yalnızca yurtlarda kalan 200'e yakın öğrenci vardı. Biz de İGD'li gurup ve okuldaki siyasal akımlardan biri olarak bazı koruma görevlerini üstlenmiştik. Yemekhaneyi giriş çıkışlarda, okul içinde ve dışında otobüs iniş ve binişlerinde biz de nöbet tutuyorduk. Faşistlerin saldırma olasılığı her zaman vardı. Bu saldırılara silahlı bir şekilde karşı durmak gerekiyordu.

Biz İGD sorumlularına ve İGD Genel Yönetim Kurulu Üyesi olan Ankara sorumlusuna bu durumu defalarca anlattık. Silah taşımamız, İGD Genel Merkezi'nin Türkiye çapında gençlerin silah kullanmaması yolunda kararı vardır diye reddedildi. Ve bütün o dönem boyunca biz yaz sıcağında ceket, palto giyerek ve sanki üzerimizde birşey varmış gibi rül yaparak görevlerimizi yerine getirdik.

Sonra okul açıldı. Bu kez Ankara içinde bir durağın güvenliğini üstlendik. Ve saldırı ihtimalinin kuvvetli olduğu bir noktaydı. Bu durağı da çok uzun bir süre bu şekilde korumak zorunda kaldık.

Ama devrimci durumun iyice yükselmesi ve olayların bastırılmasıyla İGD bu kararını değiştirmek zorunda kaldı.

İkinci örnek işçi gençlik çalışmasında karşılaştığımız birşey. İşçi gençlik çalışması Ankara'da önce İGD'nin bir bürosu biçiminde, İGD çalışmasının altında örgütlenmek istendi. Bu durumda pek birşey yapabildiğimizi söyleyemem. Yoldaşların söylediği gibi, sendikalardan gelen birkaç genç işçi bize üyeydi, hepsi bu kadardı.

Daha sonra işçi gençliği örgütlenme çalışmalarına ağırlık verdik. O zaman gördük ki, biz artık İGD'nin dışında bir örgütlenme yapıyoruz. İGD binasına bile gidemiyoruz. Kahvelerde filan toplanıyoruz. Bu çalışma Çırac-Der örgüt-

lenmesine dönüştü. Bu örgütlenme, İGD'nin İşçi Gençlik Bürosu'nu ayakta tutma kararı olmasına rağmen kabul edildi.

Daha sonra 1978'de bir toplantı yapıldı. Çırac-Der'in Genel Merkezi'nden biri ve Ankara Çırac-Der çalışmasını yürütenler toplantıya katıldı. Bu toplantıda bize söylenen şu oldu: "Siz çok fazla eylem yapıyorsunuz." Ki yaptığımız eylemler afiş asma, birkaç legal bildiri dağıtmaydı. Bu tür çalışmalarını daha az yapmamız, bunların yerine kamuoyuna şirin gözükmek için, özellikle Çalışma Bakanlığı gibi resmi kurumlarla, diğer derneklerle ilişki kurmayı arttırmamız gerektiği söylendi. Biz, bu tür yöntemlerin doğru olmayacağını söyledik. Ve Ankara'da kavga oraya vardı ki biz söyleneni yapmadık.

Bir de Ankara'da endüstri meslek liseleri sorunu vardı. Önce buralardaki öğrenciler liseli gençlik içinde örgütlenmeye çalışıldı. Bu doğru değildi. Çünkü bu öğrencilerin önemli bölümü zaten sanayilerde, fabrikalarda part-time olarak çalışıyor. Biz bunları, pratikte işçi gençlik içinde örgütlemeye başladık. Ve kimse de birşey demedi.

Bu tutumlar, ilk bakışta disiplinsizlik gibi gelebilir. Ama değildi. Çünkü İGD merkezinin tutumu hayata tersti.

Buna bir örnek de liselerde yaşandı. Ali yoldaşın anlattığı şeyleri biz de Ankara'da yoğun olarak yaşadık. Birçok lisede yönetimde Birlik-Dayanışmacı öğretmenlerin bulunduğu, bizim ve hocaların başının belaya girmemesi için pasif kalmamız istendi. Ama bu "direktiflere" uymak mümkün değildi. Yapılamadı. Çünkü bunlar o günkü sınıf savaşımının gereklerine taban tabana ters düşüyordu. Bu yüzden de İGD Genel Merkezi bizi goşist, anarşist eğilimli insanların yuvası olarak nitelirdi. Böyle eleştirirlerdi. Biz goşist falan değildik ama onlarda oportünizm, pasifizm vardı.

Hatice Duman: İGD'yle ilgili olarak benim söyleyeceğim şey, bunca sekterliğe rağmen İGD içinde farklı farklı görüşlerin cirit attığıdır.

Örneğin bizim Ankara'daki forumlarda vb. yaptığımız konuşmalarda savunduklarımızla Atılım'da ya da İlerici Yurtsever Gençlik'te yazılanlar arasında bir birlik yoktu. Zaten bu yayınlarda da birçok çelişik görüş birlikte yer alıyordu. Bu farklılıklar yöneticilerimizi ayrışma dönemine kadar fazla rahatsız etmedi. Ankara'nın adı solcuya çıktı o kadar.

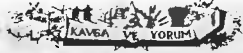
Ankara'nın daha militan bir yapısı vardı diyoruz ama bu militanlığın altı pek dolu değildi. Örneğin 1977 1 Mayıs saldırısına karşı Ankara'da hiçbir şey yapılmadı. Bu gibi örnekler daha çok vardır. Yerel konularda insiyatif kullanıp militan eylem koyabilen Ankara İGD- örneğin Etlik'te faşist işgalin kırılması- ülke bütününe ilgilendiren genel siyasal konularda İGD merkezinin siyasetine uygun davranıyordu. Nitekim İGD Genel Merkezi 1 Mayıs 1977 konusunda geri çekilme, saldırıyı bir anlamda içine sindirme kararı almıştı. Bu İGD'nin devrimci durumun gereklerine ayak uyduramadığını çok açık gösteriyor. Bu durum, Ankara'da çevremizde duran militanlarda içten içe bir çürüme yarattı, zararlı sonuçlar doğurdu.

Ben öğrenci gençlik alanında çalışıyordum ve işçi gençlikle ilgili olarak yaptığım tek şey birkaç kez grev yerine gidip folklor oynamak oldu. Bunun dışında birşey yaptığımızı hatırlamıyorum.

Feride yoldaşın afişleme konusunda söylediklerine bir örnek de ben vermek istiyorum. Nazım Hikmet afişleri hazırlanmıştı, afişleme yapılacaktı. Yaptığımız ön toplantıda bize, "Nazım afişinin şehir sokaklarını güzelleştireceği", bu nedenle polis gelirse kaçılmayacağı, bu "gerçeğin" polisleri anlatacağı söylendi. Bu da hoş bir örnektir.

Zarar fazladır ama birçok başarımız da oldu. Örneğin "yolumuz işçi sınıfının yoludur" dendi. İçi boş bir şekilde de olsa "şasasın proletarya enternasyonalizmi" dedik ve sonunda biz ODTÜ'de Enternasyonal'i söyleyerek bunun içini de doldurduk.

(Devamı gelecek sayıda yayınlanacak)

İŞÇİNİN SESİ

ÇEK-AL

Türkiye'nin
gereksinimi partidir!

Gelecek onun için
savaşanlarındır!

İGD'nin yaptığı çalışmaları değerlendirmek, çalışmaların doğru ve eleştirilecek yönlerinin nereden kaynaklandığını vurgulamak ve genel olarak gençlik hareketine ışık tutacak sonuçlara varmak amacıyla 435.sayımızda yeniden yayınladığımız açıkoturumun ikinci ve son bölümünü yayınlıyoruz.

İGD ve gençlik örgütlenmesi

-2-

Cihan Dereli: Bana öyle geliyor ki, İGD, ortacı bir konumda da olsa, doğruların yanında yanlışlar da yapsa, MC hükümetinin yıkılıp CHP ağırlıklı hükümetin kurulmasına kadar iyi şeyler yaptı. "Yolumuz işçi sınıfının yoludur" belgisine uygun çalışmalar yaptı. 1 Mayıs 1977 saldırısının hemen ardından bu hükümetin kurulmasıyla, izlenen siyasette önemli bir değişiklik oldu. Bir anlamda bir dönüm noktası oldu. İGD, devrimci potansiyeli pasifize edici, geriye çekici bir işlev görmeye başladı. Doğru bir belgi olan "yolumuz işçi sınıfının yoludur" belgisi, 1979'larda, artık "alanlarda kalan bir hoş seda" haline gelmişti.

Anti-faşist mücadele konusunda ben de bir örnek vermek istiyorum. Silaharağa örneği. Bu bölge hepimizin bildiği gibi işçi sınıfının devrimci geleneklerini yoğun bir şekilde barındıran bir bölgedir. Aynı zamanda faşistlerin de yoğun olarak örgütlendiği bir bölgedir. Ama gelin görün ki bu bölgenin kalbi diyebileceğimiz Demirdöküm'de faşistler değil Maoocular hedef göstermiştir.

Bir de eğitim konusu üzerinde durmak istiyorum. İGD'de toplanan, onun çevresinde

savaşan onbinlerce gence sistematik bir eğitim uygulandı mı? Bu gençlere Marksizm-Leninizm adına ne verildi? Benim bildiğim kadıyla İGD'nin düzgün bir eğitim siyaseti yoktu. Gençlere taşınan da yalnızca kısa erimli çıkarılara göre saptanan oportünist siyaset, siyasetçilik oldu.

Gib-Der konusuna gelince. Gib-Der giyim işçileri arasında, işçiler tarafından kurulan bir dernekti. Doğal liderleri vardı. Çalışan, iş yapma azmiyle dolu bir kadrosu vardı. Sonra ne oldu? İGD bu derneğe girdi. Yöneticilerin kimine Maoist, kimine kariyerist dedi. Ve yaptığı tam bir likidasyon oldu.

Murat Yavuz: İGD'nin partiden ayrı, kendine özgü bir dünya görüşü yoktu. Gençlik örgütüydü. TKP'nin dünya görüşü aynen ona yansdı. Yoldaşların değindikleri dernekçi anlayış olsun, legal eylem anlayışı olsun, afişlemede vb. takınılan tutum olsun hepsi buradan kaynaklanıyordu. İGD ilk başta, demokratik, anti-emperyalist ve anti-faşist gençlerin en yığınsal, demokratik örgütü olma iddiasıyla ortaya çıktı. Demokratik örgüt deniyordu ama bu demokra-

tikliğin sınırları o kadar dardı ki, TKP dışındaki solu hiçbir şekilde içine almıyordu. TİP, TSİP vb. ye karşı tutum farkı vardı ama o zamanlar onları bile kapsamıyordu.

Örgütün demokratik yığın örgütü yapısı olmadığı halde demokratik yığın örgütü olma iddiası vardı. Bu son derece geri, sağ, yığın kuyrukçusu, pasif bir siyaset getirdi. En geniş kalabalık toplayabilecek demokratik istemleri pasifist yöntemlerle savunmak ve bu noktada durmak, hatta bu istemleri geri çekici davranışlar içine girmek İGD'nin izlediği siyasetin özü oldu. Yığınsallaşmanın yolu budur sanıldı.

Bunun sancısını hepimiz çektik. İGD içinde çalışmak istediğini söyleyen gençlere TKP'nin programını kabul etmesi şartı koşuyorduk. Bir demokratik yığın örgütünün böyle çalışmaması gerektiği söylendiğinde verecek cevabımız olmuyordu.

Eylem birliği belgisi de böyleydi. Eylem birliği, eylem birliği diyorduk ama eylem birliği yapmaya yanaştığımız örgütler İGD'yle aynı görüşleri paylaşan örgütlerin dışına çıkmıyordu. Başka görüşten örgütlerle, özellikle dışımızdaki devrimci örgütlerle eylem birliği

çabası hiçbir zaman olmamıştır.

İGD işçi ve köylü gençliği de örgütlemek üzere yola çıkmıştı ama ne yazık ki İGD ağırlığıyla öğrenci gençliği örgütü oldu.

İGD'nin tüm olumsuzluklarına rağmen devrimci harekete katkıları olmadı mı? Tabii oldu. Yoldaşlar belirttiler, ben girmeyeceğim ama İGD birşeyler yapmamış olsaydı, biz de burada olmayacaktık.

Son olarak şunu belirtmek istiyorum ki İGD'yi eleştirirken sürekli TKP'nin başını tutmuş oportünizmin etkisini vurgulamak zorundayız. Herşey aslında oradan kaynaklandı.

Ömer Çakıcı: Benim İGD'nin iç işleyişi konusunda çok bilgim yok. İGD'nin çalışmalarını dışarıdan izledim. Ama genel olarak anti-faşist mücadelede yeterince yer alabildiğini söyleyemem. Devrimci durum koşullarında İGD anti-faşist mücadelede militan bir şekilde yer alabilseydi en güçlü örgüt olurdu.

İGD lise düzeyinde en yığınsal örgüttü, üniversitede o kadar değildi. Sonra bir Çırak-Der örneği var. İGD yaygın bir şekilde örgütlenmesi, hemen her yerde şubeler açabilmesi takdir edilecek bir yönüdür. Ama bu yaygınlığına rağmen İGD faşistlerle kavgaya yeterince girmiyor, sol içi kavgalarda ise genel olarak yenik düşüyordu. Bu örgütlenmesinin de önünü tıkadı.

İGD'nin yaygınlık kazanmasının bir nedeni partinin güçlenmesidir, fikirlerinin yayılmasıdır. Bir yönü de özverili militanların çalışmasıdır.

Devrimci durum koşullarında, dernek binasında çalışma temelinde sağlıklı bir gençlik örgütlenmesi yapılamaz. Gençlik bulunduğu yerde örgütlenir. Mahallede, okulda, kavganın içinde örgütlenir. Mahallede faşistlerle kavgaya girmeyen insan dernekte oturup gençliği örgütleyemez. Faşistlere karşı savaştan İGD'liler başka gençlik örgütleri üyeleri arasında, İGD'li olmalarına rağmen sempati toplamıştır. Onlar için "İGD'lidir ama militandır, kavgaya girer" derdik.

Mitinglerde olsun, toplantılarda olsun İGD'nin dikkat çeken bir yönü, örnek sayılabilecek bir yönü marşları çok iyi söylemeleriydi. Diğer devrimci akımlar arasında bu yön "İGD'liler iyi şarkı söyler" diye alaya alınır. Ama bence bu çok yanlış bir tutumdur. Marşları bilmek ve militanca söylemek, ajitasyon açısından önemlidir.

Gülen Erdilek: Önce ayrışma döneminden söz etmek istiyorum. Ankara'da menşeviklerle kavgaya sürerken, biz duvar yazılamalarında kendi belirgimizimizin altına İGD-İşçinin Sesi imzası atıyorduk. "İGD asıl biziz" kavgası veriyorduk. Buna çok kızıyorlardı, "böyle yazılama yaparsanız İşçinin Sesi imzası atın" diyorlardı. Biz İGD-İşçinin Sesi atmayı sürdürüyorduk. Bence bu tutumumuz doğrudur. TKP'ye olduğu gibi, gençlik örgütüne de ancak İşçinin Sesi'nin savaştan siyasal çizgisi yakışı.

Yoldaşların dediği gibi, devrimci durumun hızla yükselmesi karşısında İGD merkeziliği koruyamadı. Dolayısıyla bölgelerde vb. farklı tutumlar, eğilimler ortaya çıktı. Sonunda da biz ortaya çıktık. İGD'nin kuşkusuz olumlu yanları katkıları vardı ve biz ilk çıkışımızda "İGD biziz" derken bunlara sahip çıkıyorduk, hâlâ da çıkarız.

Fatma Yılmaz: Gülen yoldaşın söylediği şeyler arasında ilginç bir nokta var. Biz gerçek İGD'lilerdik. İGD'nin farklılaşan kadrolarının gerçekten komünistleşen kesimiydik. Belki o zamanlar yazılamamızın altına İGD imzası atmamızı yadırgayanlar olmuştur ama bu tutum ayrı bir anlam ifade ediyordu.

Yoldaşlar bir de faşistlerden çok diğer sol örgütlerle karşı karşıya geldik dediler. Yoldaş-

lara katılıyorum. İGD bu konuda savruldu. Ama diğer sol örgütlerle karşı karşıya gelme yalnızca İGD için değil tüm örgütler için de geçerlidir.

İGD'nin bıraktığı gelenek sorununa gelince, biz neden İGD'liyidik sorusuna sormak istiyorum. Başka bir örgüt yoktu ondan mı İGD'liyidik? Çok kör olduğumuzdan mı İGD'liyidik?

Tüm yoldaşların konuşmalarından da anlaşılıyor. Çok belli ki diğer örgütlerden bir farkı vardı da ondan İGD'liyidik. "Yolumuz işçi sınıfının yoludur" belgisi bir anlam ifade ediyordu. Onan İGD'liyidik. Gençliğin savaşını işçi sınıfının savaşına bağlama gereğini ifade ediyordu. Bir zamanlar İGD hareketinde yer almış herkes üzerinde herhalde bu belginin önemli etkisi olmuştur. Sonra İGD'nin gençlik örgütünü partiye bağlama konusunda önemli katkısı olmuştur. Parti geleneği diye bir kavramı gençliğe taşımıştır. Enternasyonalizm kavramını da gençliğe İGD aşılamıştır.

Diğer devrimci gençlik örgütlerine bakarsak bunu daha iyi anlayabiliriz. Evet onlar dövüşüyordu. Ve biz İGD'nin pasifliğinden eziklik duyuyorduk ama bu hareketlerin zaafı daha da fazlaydı. Partileri, parti kavramları yoktu. Partisi olanlarda da komünist partisi kavramı yoktu. Oportünist etkilerin İGD çevresinde yarattığı toz-duman içinden bu olumlu noktaları ayırabilmekteyiz.

Hüseyin Demir: Yoldaşların söylediklerine bir-iki şey de ben eklemek istiyorum.

İGD kuruluşundan belli bir döneme kadar, aynı belgilerin kullanılmasına rağmen fazla bir güç kazanamadı. Bunun bir nedeni bence, çalışma alanlarının içinde olup olmama sorunuyla bağlıydı. Bir de örgütlenme yapan kadroların bu sınavı başarıyla vermemeleri söz konusuydu. Bu açıdan, GSB'nin İGD'ye katılmasının örgüte önemli bir ivme kazandırdığını söylemek gerek. GSB'den gelen kadrolar arasında sağ unsurlar da vardı, soldan gelenler de. Bu ikinci gurup insanlar İGD'nin gelişmesine önemli katkıda bulundular.

Gene Zonguldak'ta buna benzer gelişmeler oldu. Yerel bir örgütlenmeden kopan insanlar İGD'yi kurdu.

Afişleme konusunda ben de birşeyler söylemek istiyorum. Nazım Hikmet afişlemesi öncesinde bize, CHP milletvekilleriyle konuşulduğu, polise düşüldüğü takdirde fazla birşey yapılmayacağı garantisinin alındığı söylenmişti.

Bir başka nokta, biz forumlarda vb. konuşacağımız zaman başka hareketler bizim konuşmamızın etkisi azalsın diye, "şimdi Sovyetler Birliği'nin sesi konuşacak" derlerdi. Biz bundan gocunmadık, şimdi de gocunmayız. O zamanlar Sovyetler'in yanlış yönlerini, Türkiye devrimine yaklaşımlarını bu kadar net görmüyorduk ama içimizde Sovyet sevgisi o zamanlar doğdu. Bence bu İGD'nin olumlu yönüdür. Enternasyonalizmi çarpıtiyordu ama bu kavramı Türkiye gençliğine taşıdı.

Parti kavramına gelince. Kuşkusuz İGD, bizlere parti kavramını taşıyan örgüt oldu. Gençliğin partiyeye inanmasını sağlamak, partinin gerekliliğine inanmasını sağlamak iyi birşeydir. Ama partiye girdikten sonra da bu inancın sürmesini sağlayabilmek gerek. Partiyeye girdikten sonra, uzun süre çalıştığımız sekreterimin bana yol gösterdiğini hatırlamıyorum. Ne zaman ki ayrışma dönemi geldi, sekreterin yetersizliğini "gördüler", yerine başkası geldi. Onun görevi İşçinin Sesi hareketini ezmektir. Bana şunu şöyle yapacağını diyen ilk sekreterim o oldu.

Düzenli parti toplantısı yoktu, hiçbir şey yoktu. Bence İGD'nin parti konusundaki olumlu katkıları, parti yapısının o günkü bozukluğuyla bağlı olarak çok soyut kaldı. Türkiye ortamında partiye duyulan gereksinimin nesnel bir yansıması oldu. Hepimiz İşçinin Sesi

hareketine katılırken düşündüklerimizi hatırlarsak, bunda doğru bir parti çalışmasına duyduğumuz özlemin ne kadar büyük rol oynadığını anlarız.

Bir de anti-faşist mücadele konusu var. Yoldaşlar İGD'nin anti-faşist mücadeleye ortama göreceli olarak yeterince ağırlık vermediğini söylediler. Bir yanlış anlama olmasın, ben söylenenler İGD anti-faşist mücadeleye hiç katılmadı gibi bir sonuca varmasını diye ben de için öteki yönünü vurgulamak istiyorum.

İGD anti-faşist savaşında yer aldı. Evet İlerici Yurtsever Gençlik'in sayılarını açtığımızda anti-faşist savaşla ilgili somut fazla birşey bulamayız. Dernek haberleri vb. çoktur. Ama hayatın içinde İstanbul'da olsun, Ankara'da olsun, başka yerlerde olsun birçok İGD'li anti-faşist mücadele içinde şehit düştü. Devrimci gençlik hareketi onların anısını yaşatacaktır.

Bir de yapılan doğru, militan eylemlerin İGD içinde nasıl etkili olduğuna bir örnek vermek istiyorum. Parti, İstiklal Marşı'na karşı Enternasyonal'i söylememize karşı çıktı, bizleri Troçkist, goşist vb. olmakla suçladı ve bunu yayın organlarında da yazdı. Ankara'da omuz omuza savaştığımız birçok yoldaş, buna rağmen yaptığımızın doğru olduğunu, ve bu konuda bastığımız bildirinin dağıtılması gerektiğini kabul ettiler.

Demek istediğim İGD'de gençliğin militan havası vardı. Ama partideki oportünizmin yaygınlık üzerinde yarattığı güvensizlik havası İGD'ye de yansdı.

Biz oportünizmin kırdığı güveni yeniden nasıl kurarız? Bence devraldığımız doğru gelenekleri hayata geçirerek, insanlara İGD'de biz bunlar için çalışmışık, ama menşevikler bunu engellediler diyerek.

Muzaffer İstanbullu: Ben de gelenek konusuna değineceğim. Başta da söylediğim gibi İGD'nin "yolumuz işçi sınıfının yoludur" belgisi başlıbaşına önemli bir gelenektir. İGD, Türkiye Komünist Partisi adının öğrenciler arasında, işçiler arasında, köylüler arasında duyulmasını sağlamıştır.

İGD işçi sınıfının yolundan yürümeye çalışan bir örgüttü. Ama partideki oportünizm işçi sınıfının, dolayısıyla İGD'nin de yolunu bulanırdı. Eğer farklı bir parti siyaseti izlenmiş olsaydı, sonuç başka olacaktı. Yarın bu derslerin ışığında, ortaya çıkan olukum farklı olacaktır.

İGD'nin dergisi çıkarmak, adına bir "devrimci" sözcüğü bile katmadılar. İlerici Gençlik konulacakken, TİP'le birlikte gazeteyi çıkaramayınca, Ahmet Muhtar Söküçü'nün bulunduğu çözüm "Yurtsever" sözcüğünü eklemek oldu. Bu sözcüğü koyan anlayışla bağlı olarak, İYG'nin ikinci ya da üçüncü sayısında, "ordumuz, halkımızın ayrılmaz bir parçasıdır" diyen bir yazı çıkmıştı.

Biz, 30-40 kişi gidip bu konuyu Ahmet Muhtar'la tartıştık. Dernek Aksaray'daydı o zaman. Hatta derneği basıyorlar diye laf da çıkardılar. Tartışmada şunu savunuyorlardı: "Ordumuz, milli ordudur. Tabii ki savunacağız kardeşim." O tartışma içinde bize hak veren, sonradan Diyarbakır'da öğretmenlik yaparken vurulan Mehmet yoldaş vardı. "Haklısınız, ordu burjuva devlet aygıtının bir mekanizmasıdır" demek zorunda kalmıştı.

İGD'nin tarihini kanımca şöyle özetleyebiliriz: 1976 Mayısında İGD şahlandı, 1977'de durakladı, 1978'de ise gerilemeye başladı. 1979'larda parti MK'nın komsomal kurma kararı olduğunu duymuştuk. Baştan federasyon kurma amacı konuşmuştu. Eğer federasyon yerine komsomal kurma kararı gerçekten aldılarsa, 1979'da İşçinin Sesi çıkınca, İGD'ye hakim olabilmek için almışlardı. Böyle ciddi sorunları vardı. Yıllarca biriken parti anlayışı, partiye bağlılık bu uğurda, yani İşçinin Sesi'ne karşı

kullanılmak istendi.

İGD "işçi sınıfının yoluna" bağlıydı ama parti işçi sınıfının yoluna bağlı kalmayınca İGD de pusulayı şaşırıldı. Pasifizmin, oportünizmin adı "işçi sınıfının yolu" oldu, gerçekte işçi sınıfının yolu olan devrim ise "goşistlerin", "anarşistlerin" serüveni (!) gibi ele alındı.

Bugün dönüp şöyle bir etrafa bakarsak görüyoruz ki, gençlik dergileri KGB diye birşey çıkarmışlar: Katılım, Gelişim, Barış. Bütün oportünistler, hepsi bunu savunuyor. Bakıyoruz işçi sınıfı politikası yok oldu, o yola bağlılık belgisi geriye kaydı. Savunmamız gereken gelenekler vardır!

Doğruyu yanlış ayıklayıp, doğruyu savunmak yanlış atnak gerek. Örneğin Silaharağa'da dövüşenler, Maoculara karşı dövüştiler. Dövüşün faşistlere değil de Maoculara karşı olması yanlıştı. Ama onlar oraya, günlerce yemek yemeden, içmeden, işçi sınıfının partisi yolunda dövüşmek için gittiler. Yanlış oportünizm, doğrusu gençlere aittir. Oportünizm özellikle yaptı bunları. Neden? Gençliği Gurka gibi, belirli bir siyasetin kendi işini gördürdüğü kadrolar olarak kullanırken, aynı zamanda onun devrimci, militan özünü boşaltmak için.

Ben geleneğin sadece İGD'den çıkacağını düşünmüyorum. Ama İGD ile aynı denemede birlikte var olmuş öteki gençlik örgütlerinin hangisi devrimci geleneğe İGD kadar katkı yapmıştır? Ben bunu bir İGD'li olarak söylemiyorum. Yakın tarihi değerlendiren bir komünist olarak söylüyorum.

İGD hareketinin en önemli yönü, işçi sınıfının yolundan gitme parolasını yaygınlaştırmak idi. Bu bence çok önemli. Bunu günümüze nasıl uyarlarız, nasıl hayata geçiririz konusu önümüzde duruyor. Partinin başını tutan oportünizmin politikası gençliğe yansımışsa bunu eleştirmek lazım. Yoksa partiye bağlılığı, özverisi açısından İGD'li kadrolar eleştirilemez.

Hatice Duman: Muzaffer yoldaşın dediği, "gençliğin yolu işçi sınıfının yoludur" fikrinin önemini, sanıyorum herkes kabul ediyor. İGD'nin dört elle sarılması gereken birinci yönü buysa, ikincisi de örgütlenme ilkesi, yani işçi-köylü-öğrenci gençliğin bir çatı altında toplanması yönüdür.

Ancak kadroların özverili, çalışkan olduklarını, fedakarca çalışmış olduklarını özel olarak vurgulamak bence gereksiz. Gençlik içinde bir çalışma yürütülüyorsa bunun kadroları da olmak zorundadır, kadroların da çalışkan, özverili olması tanıımı gereğidir zaten. Kaldı ki ben İGD'nin böyle kadrolarının az olduğunu düşünüyorum. Özellikle mahallelerde, fşist işgalin olduğu birimlerde İGD'nin bu kadro sıkıntısı gözle görüldür bir haldeydi. Bence bu yönleri de aynı anda vurgulamak önemli. Çünkü İGD ancak böyle, bütünlük içinde ele alınabilir.

Ali Gerçek: İGD açısından bakınca, gençlik hareketinin, Türkiye'de en azından Dev-Genç pratiğinden sonra olması gereken savaşkanlık düzeyinden başlatılmadığını görebiliriz. Bu yine o günkü TKP yönetiminin legalizmiyle, oportünizmiyle bağlıdır.

Bize CHP iktidara geldiğinde TKP legale çıkarsa 14-15 tane CHP milletvekilinin TKP'ye geçeceği söylendi. İsim bile veriliyordu. Örneğin Süleyman Genç'in ismi geçiyordu. Bizim kafamıza hep bu legalist fikirler sokuldu. Amaç legale çıkmaktı. Şunu görmek gerek ki İGD bu amacı gençlere götürmede başarılı oldu.

Ama ne oldu? İGD'de İşçinin Sesi'nin ortaya çıkmasından önce de militan olanlar, faşistlere karşı mücadelede önde olanlar vardı. Bir tatminsizlik vardı, ne olacak kaygısı büyüyordu. Bir bekleyiş vardı. İşte bu militan kesimle, İşçinin Sesi'nin fikirleri üstüste düştü.

Sonra benim sosyalizme, Sovyetler Birliği'ne

çok büyük sempati vardı ve azalmadı. Ama İGD'de sempatisi azalanları gördüm. Hep "Sovyetler Birliği'nde ne kadar iyi bir yaşam olduğu" anlatılıyordu, ama bunlar yaşamın içinde ters etki yapıyordu. Sovyetler Birliği'nin yalnızca bu düzeyde reklamcısı olmak birşey getirmiyordu. Sovyetler Birliği'ne bakışı herşeyden önce iyi bir ideolojik temele oturtmak gerekiyordu.

Yani oportünizmin etkisi yüzünden İGD'nin iyi yönleri hep kof, eksik, yanlış yönlerle birlikte çıkıyordu. Bunları iyi ayıklamak gerekir.

Fatma Yılmaz: İGD'nin yanlışıyla doğrusu ana ağırlığıyla yaşam içinde bizim ayrışmayla ayıklanmaya başlamıştı. İGD-İşçinin Sesi imzası bu açıdan anlamlıydı. Eğer yanlış hatırlamıyorsam, bu imzayı kullanmak bize bir direktif olarak gelmişti. Zaten gazeteden de hatırladığım kadaryla, gençlik örgütlerine sahip çıkma kararı açıkça ifade ediliyordu. İGD'de başlayan ayrışmanın tamamlanmasına zaman kalmadı.

Gülen Erdilek: Fatma yoldaşın dediği gibi İGD-İşçinin Sesi imzası bize direktif olarak gelmişti. Bu imzayla, İGD biziz diyorduk.

Ayrışmadan önceki dönemde, İGD gençlik hareketini çok hızlı bir şekilde arkasında topladı ve bir müddet götürdü. Ben ilk İGD'ye geçtiğim zamanı hatırlıyorum, herkesin dilinde Etlik Lisesi vardı. "Etlik lisesinde İGD direniş yapmış" herkes bunu konuşuyordu, "gördün mü, İGD savaşıyor" deniliyordu. Yani savaşın yerler vardı ki İGD bunca genci arkasına topladı. Ama sonradan gidış durakladı, hatta geriledi.

Cihan Dereli: Gerçekten de İGD giderek gençliği bir çatı altında toplayamaz olmuştur. Değerlendirmemiz gereken bir yön de budur. Yani İGD'nin gençliği bir çatı altında toparlamamış olduğu platformdur. Yığınsal olsun diye bir süre ideolojik ödün verildiği halde, İGD'nin neden çok daha yığınsal bir gençlik örgütü olamadığı sorusunu ele almak gerekir.

Ömer Çakıcı: İGD döneminden önce bir ADYÖD, AYÖD olayı vardı. Bundan bir sene sonra herkes kendi derneğini kurma yoluna gitti. İGD de o süre içerisinde kuruldu. Artık herkesin bir derneği vardı. Buna rağmen İGD tüm gençliği kucaklamaya çalışabiliirdi. Bunun yerine, daha çok ayrılmaya yöneldi. İGD'nin kattı bir tutumu vardı. Amacı kendi çerçevesindeki gençliği örgütlemek olduğuna göre İGD'lilerin gençliğin arasına girmesi gerekirdi.

Deniz Gür: Bir AYÖD olayı vardı. Önceleri bu yapıya ayakları çok havada eleştiriler getirilerek girilmedi. Fakat sonradan AYÖD'den Kurtuluş'un, Halkın Kurtuluşu'nun ayrılmasıyla birlikte İGD "biz bunu önceden gördük, biliyorduk böyle olacağını" dedi ve bu 1976 sonrasında İGD'nin epey genç toparlamasında önemli bir etken oldu.

Murat Yılmaz: İGD'nin çıkış noktasında federasyon hedefi vardı. Yazılı belgelerden bunu izlemek mümkün. Ancak başta da söylediğim gibi, açık değil, sağ sektirdi. Ancak İGD'yi İGD yapan önemli faktör var: "Yolumuz işçi sınıfının yoludur" belgisi ve gençliği işçi-öğrenci-köylü gençlik olarak bir çatı altında toplamak niyeti. Bu ikisinin dışında sağ anlayış, pasifizm, legalizm vardır.

Hüseyin Demir: Türkiye'de gençlik hareketi, belli bir döneme kadar yığınsal bir niteliğe kavuşamadı. Ama buna rağmen gençlik hareketinin tarihinde bazı önemli çıkışlar vardır. Örneğin 1920'de Türkiye'de bir bildiri dağıtılı-

yor ve bildiride, Nobel Barış Ödülü'nün Lenin'e verilmesi öneriliyor. Bunun dışında 1920'lerde ve sonradan yapılan komünist tevkifatlarında, tutuklanmaların çoğu gençtir.

Gençlik hareketinin ilk yığınlaşmaya başlaması oldukça geri bir temel üzerinde oldu. 1960'da, DP iktidarının yıkılmasında gençliğin, özellikle öğrenci gençliğin etkin olduğunu herkes kabul eder. Bizim buradan çıkaracağımız tek sonuç, yığınsal bir temeli oturduğunda, gençlik hareketinin ne denli etkin olabileceğidir.

Nitekim bunun daha güzel örneğini 1960 sonrasında yaşadık. Özellikle Amerikan emperyalizmine karşı, savaşkan bir öğrenci hareketi yükseldi. Yer yer onbinlerce gencin sokaklara döküldüğünü, şehitler verdiğini biliyoruz. Ancak bu hareket de ulusçu belgiler kullanıyordu, işçi nitelik taşııyordu ve gençlik partisi gibi hayaller barındırıyordu. 1970'e gelirken doğru gençlik hareketi SGÖ ile filizlenmeye başladı. "Gençliğin yolu işçi sınıfının yoludur" ve "işçi-öğrenci-köylü gençliğin bir çatı altında toplanması" anlayışları SGÖ ile geldi. İGD gerçekte SGÖ'nün bıraktığı yerden başladı. SGÖ'nün doğrularını daha da yığınlaştırdı. Ama oportünizm yüzünden İGD'nin işlevi yarıda kaldı.

Sağ anlayış, işçi-köylü-öğrenci gençlik hareketini açıkçası CHP'ye TKP konusunda olumlu adımlar atarmak için güçlü bir koz olarak gördü. Menşevik yönetim, İGD'yi CHP ile pazarlıkta bir koz olarak kullanmıştır. Bununla bağlı olarak İGD'de bir dizi olumsuz özellik de ortaya çıkmıştır ki bunların ayıklanması gerekir. Bugün İGD'nin yanlışlarını da geride bırakan bir gençlik hareketi gereklidir.

Muzaffer İstanbullu: Ben önce AYÖD, İYÖD meselesine dönmek istiyorum. Bu örgütler o dönemde Cephecilerin kurmaya çalıştıkları yüksek öğrenim dernekleri olarak ortaya çıktı. Dar bir anlayışla, ilme sadece Cephecileri alacak bir örgütlenme olmaya çalışmıştı. Ankara'dakini ben bilmiyorum ama İstanbul'dakini çok iyi biliyorum. İstanbul Yüksek Öğrenim Derneği, kuruluşunda bu amaçla ortaya çıktı ve ilk çıktığında sağ Cepheciler ve sol Cepheciler olarak ikiye ayrıldı.

Bu örgütler gerçekten üniversite gençliğini temsil etmiyorlardı. Daha ziyade Mahir Çayan ve THKP-C çevresinden kalmış ikinci dereceden kişileri örgütüyorlardı. Dolayısıyla bu örgütlenme içine zaten hareketler giremiyorlardı. Sonra bu örgütlenme Birleşik Dev-Genç oldu, sonra Karadeniz, Akdeniz ayrıldı, Kurtuluş çıktı, vb. Yani İGD'liler olarak böyle bir örgütlenmeye girilmemesi yerindeydi, bu yığın örgütü olup da girilmemiş olunsaydı, gerçekten hatalı olurdu.

Yani yarın, öbür gün yine aynı şekilde olsa, varolan dernekler neyi temsil ediyorlar, ona bakarak değerlendirmek lazım. Yoksa bir fraksiyonun tek başına sahiplendiği bir derneğe girmek, herhalde fazla bir anlam taşımayacaktır. O zamanki İleri Gençler Derneği'nin çıkışına bu açıdan yaklaşmak lazım.

İGD adına sahip çıkacak mıyız? Bilmiyorum kimsenin kafasında böyle bir soru var mı ama, ben yine de yanıtlamak istiyorum. Bu soru, TKP'nin adına sahip çıkacak mıyız sorusu gibidir. Bakarsak Türkiye komünist hareketinin de birtakım zaafı taşıdığı görüyoruz. Oportünistler uzun bir süre likidasyon yapmışlar ama buna rağmen, biz TKP bizizdir diyoruz ve bu anlayışı kuşaktan kuşağa komünizm savaşımı verenerle geçireceğiz. TKP'nin geçmişinde de beğenmediğimiz çok yön var ama beğensek de beğenmesek de bu bizim geçmişimiz. Beğenmediğimiz, doğru olmayan yanları da açıkça söylüyoruz. İGD'nin de böyle bir durumu var. Hem bizim olduğunu, hem de yanlışlarını açıkça söyleyeceğiz. Bence tarihi gözden geçirirken

işçi sınıfının amaçları doğrultusunda kurulan örgütleri en çok dikkate almalıyız. Bunların pratiğini içindeki oportünist yanları ayıklayarak, bunlara geçmişten geleceğe doğru bir köprü vazifesi gördürebilmeliyiz.

Şimdi bugüne ilişkin bazı şeyler eklemek istiyorum.

İşçinin Sesi hareketi olarak, Leninci komünist bir hareket olarak, bizi diğer siyasetlerden ayıran tek şey var: Burjuvaziye karşı olan tavrımız. Bu hem işçi sınıfının diğer örgütleri, hem gençlik hareketi vb. için geçerlidir. Şimdi biz yine işçi sınıfının yolunda bir gençlik, işçi-köylü- öğrenci gençlik örgütlenmesinin bugünden tohumlarını atabilmek için İşçinin Sesi'nin konuyla ilgili görüşlerini açmalıyız. Bugün somut durum nedir? Bu dönemde nelere ağırlık verilmeli, hangi somut sorunlardan hareket etmeliyiz? Hem bunları, hem uluslararası alanda yaşanmış bazı deneyimleri, hem de gerekli ideolojik noktaları iyice açmalıyız.

Gençliğin ne olduğu, nasıl örgütlenmesi gerektiği, işçi sınıfının yolunda yürümenin ne anlama geldiği işlenmelidir. "Gençliğin yolu, işçi sınıfının yoludur" belgisini iyice açmalıyız, politikada bağımlı, örgütsel olarak bağımsız bir örgütlenmeden söz etmeliyiz. O zaman benim İGD'de gördüğüm birşey de bu konuda yapılan tam tersi uygulamadır. Ama buna girmeyeceğim.

R.Yürükoğlu: Bütün yoldaşlar genel olarak güzel şeyler söylediler. Benim vurgulamak ve eklemek istediğim bazı yönler var.

Birincisi, İGD'yi değerlendirip, doğrusunu yanlıştandan ayıklamaya çalışırken, "her örgütün iyi yanlarını savunuruz" gibi genel bir yaklaşım doğru olmaz. Yani İGD'yi her örgütle yan yana koyamayız. İGD, Komünist Partisi'nin gençlik örgütü, yani bizim örgütümüzdür. Burada bu farkı koyarsak, ikinci değineceğim nokta daha fazla anlam kazanır.

İkinci nokta, İGD-İşçinin Sesi imzasına ilişkindir. Bugün İGD-İşçinin Sesi yazalım diye bir durum yok. Bu, tarihte kaldı. Ama o zamanlar bu imza merkezi direktifte atılmıştı. Örgütlerimizi bırakmayacağız derken, bekçi derneğine git, Bekçi-Der-İşçinin Sesi ya da

Tüs-Der'e git, Tüs-Der-İşçinin Sesi de demedik. Örgütlerimizden kasıt, Komünist Partisi ve onun doğrudan yan örgütleriydi. Bunlar bizim örgütlerimizdi, içinde çalışma yaptığımız örgütler değildi. İGD-İşçinin Sesi bir direktif sonucuydu ve bu direktif de son derece anlamlıydı.

Üçüncü noktaya gelince, bence İGD'yi şu üç yönüyle savunmamız gerekir:

1. İGD, Komünist Partisi'ni izleyen bir gençlik örgütüydü. Başına gelen tüm belalar da maalesef bu yüzden geldi ama bu, partiyi değil yanlış bir hatı izlemekten kaynaklandı. Yapılan şey doğrudur. Gençlik örgütü komünist partisini izlemeliydi.

2. İGD işçi sınıfının grev vb. sendikal hareketleriyle, öğrenci gençliğin bağını kurmaya çalışan bir gençlik örgütüdür.

3. İGD, enternasyonalizm konusunda, öbür tüm hareketlerden farklı tutum almış, Sovyet dostluğunu gocunmadan savunmuş olan bir örgüttür.

Bu yanlarıyla İGD önemli bir örgüttür. Bunlarla bağlı olarak dördüncü nokta, İGD'yi değerlendirirken, oportünizme şiddetle vermamız ama İGD örgütüne vermamamız gerek. Yoksa çok fazla şey beklemiş oluruz. Şemayı kendi ellerimizle parçalamış oluruz. O gençlik örgütü, hem bu unsurlara, bu özelliklere sahip olacak, hem de partinin oportünistliğini görüp ona karşı mücadele edecek, partiyi dinlemeyecek. Böyle birşey çok zayıf bir olasılıktı.

Yani İGD'nin şanssızlığı, baştan mağlubiyeti partinin oportünizminden geliyordu. Bütün zaafı, partinin oportünist bir çizgi izlemesinden, gençlik örgütünün şu ya da bu yöneticisinden kaynaklanmıyordu.

İlk kuruluşunda İGD 1,5 yıl gerçekten çok fedakarca savaştı. Tüm köşelerin kapıldığı bir alanda, öğrenci hareketi içine girebilmek yiğitlik istiyordu. Bunu da gösterdi. Ama ondan sonra, partinin denetimi altına daha fazla girince yapılacak birşey kalmadı.

İGD konusunda partinin oportünizmine, oportünizme vurmak gerek. Nasıl biz komünist partisiyle değil, oportünizmle mücadele ettiysek, İGD konusunda da benzeri bir durum var. Biz komünist partisi diye birşeyle mücadele

ettik mi? Etmedik. Oportünizmle mücadele ettik, ediyoruz. İGD'ye de benzer bir tavırla yanaşmak gerek.

Beşincisi, bazı yoldaşların söylediği birşey vardı, onu da açıkça belirtmek gocunmamak gerek. İGD, ne yazık ki Türkiye çapında yürütülen anti-faşist mücadelede anlamlı bir yer almadı. Bunu görelim.

Evet, çatışmalar, mücadeleler oldu, ölümler verdik, ama bunlar yereldir ve geneli belirlemeyen özel olaylardı. Ankara'da hergün şehir kalkıp otururken örnek diye ikide bir yalnızca Etlik olayının çıkması bile anlamlıdır. İGD Türkiye çapında yürütülen anti-faşist mücadelede anlamlı bir yer almamıştır. Ama bu, içine korkakları doldurduğu için değildi. Bu tam anlamıyla partinin verdiği direktifti. Onun için burada da oportünizme kızmak gerek.

Sözlerimi şöyle bağlayayım. Öteki gençlik hareketlerinin de olumlu yanlarına tabii sahip çıkacağız. Özellikle bazı devrimci hareketlerin gösterdiği militan anti-faşist ve militan anti-emperyalizm gibi yönleri tabii sahip çıkacağız. Ancak İGD'nin bizim için başka bir anlamı var. Her hareketin iyi taraflarını alacağız, bu çok doğal birşey ama İGD'nin özel bir anlamı var. İGD bizim gençlik örgütümüz olarak bizden değerlendirme bekler. Dev-Yol'un, Kurtuluş'un ya da başka bazı örgütlerin mücadeleciliğini almak tamam, ama bu başka birşey, bu dışımızdaki birşeyin iyi taraflarını almak anlamını taşıyor. Oysa İGD bizim gençlik örgütümüzdür. Onun iyisiyle, kötüsüyle, yine bizler tarafından değerlendirilmesi gerekir. İGD'nin 10. kuruluş yıldönümü buna olanak sağladı.

Hüseyin Demir: Yoldaşın, İGD'nin sahip çıkılması gereken üç yanı diye sıraladığı ve değindiği diğer noktalar toplantıdaki tartışmaları çok güzel toparladı. İGD'nin 10. kuruluş yıldönümü dolayısıyla yaptığımız bu açığırturumdan gençlik hareketinin bugününe ve geleceğine ilişkin çok yararlı sonuçlar çıktı. Bu sonuçların pratiğe yansımaları için var güçle mücadele etmek gereklidir. Bu amaca yönelik ve Merkez Komitemizin açtığı son kampanyayla bağlı olarak 1979-1980'de olduğu gibi, gençlik muhabir guruplarını da göreve çağırıyoruz.